

Република Србија
Републички секретаријат за
јавне политике
Број: 011-00-0008/2016-02
28.01.2016. године
Влајковићева 10
Београд

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

БЕОГРАД
Кнеза Милоша 20

Предмет: Мишљење на Нацрт закона о уређењу професије проценитеља вредности непокретности, који је Републичком секретаријату за јавне политике достављен дана 22.01.2016. године, актом број: 011-00-1052/2015-16 од 21.01.2016 године.

Сходно чл. 39а, 40. и 46. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/06 - пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), а у складу са чланом 33. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 44/14), даје се:

Мишљење

Нацрт закона о уређењу професије проценитеља вредности непокретности **САДРЖИ** Анализу ефеката закона.

Образложење

Министарство финансија (у даљем тексту: предлагач) доставило је Републичком секретаријату за јавне политике (у даљем тексту: Секретаријат) Нацрт закона о уређењу професије проценитеља вредности непокретности (у даљем тексту: Нацрт закона) са Анализом ефеката закона, ради давања мишљења.

Предлагач је у Изјави о усклађености закона са стратешким документима Владе навео да је Нацрт закона усклађен са Стратегијом за решавање проблематичних кредита („Службени гласник РС“ број 72/15).

У Анализи ефеката закона, предлагач је доставио образложене одговоре на сва питања регулисана чланом 40. Пословника Владе и притом навео релевантне нумеричке и друге податке, али није навео изворе података.

Секретаријат у даљем тексту износи и одређене сугестије на текст Анализе ефеката закона и Нацрт закона.

На питање које се тиче *Циљева који се доношењем закона постижу*, предлагач је навео да се резултати предложеног закона могу мерити низом индикатора и притом навео поједине индикторе.

Секретаријат истиче да индикатори представљају (само) кључне показатеље учинка којима се мере ефикасност и/или ефективност спровођења мера јавних

политика и остваривања постављених циљева, те је неопходно управо јасно дефинисати циљеве како би се мерила њихова остваривост.

Напомињемо да би дефинисани циљеви требало да буду:

- прецизни (*Specific*) – то значи да се не могу тумачити на различите начине, тј. сви их могу схватити само на један начин;
- мерљиви (*Measurable*) – описују будуће стање тако да је њихово испуњење могуће мерити и потврдити, односно циљеви су или квантитативно описани или су дати као комбинација описних и бодовних скала;
- прихватљиви (*Acceptable*) – ако утичу на понашање, онда их морају прихватити сви који су одговорни за њихово постизање;
- реални (*Realistic*) – могу се остварити с расположивим ресурсима, што не значи да циљеви не треба да буду амбициозно постављени;
- временски одређени (*Timed*) – са утврђеним роком у оквиру којег морају бити испуњени.

На питање *На кога и како ће највероватније утицати решења у закону* и оквиру одговора на питање које се тиче *Одређивања проблема које закон треба да реши*, предлагач је идентификовао субјекте регулације и навео како ће предложена законска решења утицати на њих.

С тим у вези, Секретаријат скреће пажњу и на конкретна законска решења која је потребно преиспитати или додатно појаснити, како би се јасније сагледали потенцијални ефекти на субјекте регулације.

Члан 3. Нацрта закона предвиђа домен примене Закона таксативно наводећи у којим случајавима (поступцима) ће се обавезно примењивати предложени закон.

Постављамо питање предлагачу, да ли је разматрао да се (обавезна) примена овог закона односи и на друге судске (парничне, ванпарничне) и на управне поступке и ако јесте да наведе због чега је одустао од шире примене овог закона, имајући у виду критеријуме стручности које би овлашћени проценитељи требало да испуне у смислу овог закона.

Члан 6. став 1. Нацрта закона предвиђа да лиценцирани проценитељ за потребе процене вредности непокретности користи доступне податке из база података значајних за процену вредности непокретности које могу да воде државни органи, институције, удружења, организације и друга правна лица, док **став 2. истог члана Нацрта закона** наводи да Народна банка Србије може да води базу података о проценама вредности непокретности које су предмет хипотеке и кредитима обезбеђеним хипотеком, укључујући и податке о продаји таквих непокретности на основу извештаја које јој достављају банке.

Сугеришемо предлагачу да детаљније обраложи на који начин и које базе података значајне за процену вредности непокретности ће овлашћени проценитељи користити имајући у виду тренутно стање у овој области и прописе који су на снази.

С тим у вези, сугеришемо и да се детаљније обраложи прописивање дискреционог овлашћења Народне банке Србије да води базу података о проценама вредности непокретности које су предмет хипотеке и кредитима обезбеђеним хипотеком.

Члан 49. став 3. Нацрта закона предвиђа да изузетно од става 2. овог члана, лица из става 1. овог члана која у тренутку ступања на снагу овог закона поседују научно звање доктора наука и имају најмање 10 година искуства на проценама вредности непокретности као судски вештаци могу, уз обавезно прилагање одговарајућих доказа, у року од 90 дана од дана почетка примене овог закона, поднети захтев за издавање лиценце без прилагања доказа о испуњености услова из члана 9. став 1. тачке 2) – 4) Нацрта закона.

Сугеришемо предлагачу да појасни који су разлози за фаворизовање лица са одређеном академском титулом (доктора наука) када је у питању добијање лиценце, имајући у виду природу посла проценитеља вредности непокретности која је *de facto* ускостручног карактера и захтева одређена, пре свега практична знања и позитивне референце.

На питање *Које трошкове ће примена Закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима*, предлагач је анализирао и навео најзначајније трошкове које ће предложена законска решења проузроковати субјектима регулације, нарочито овлашћеним проценитељима вредности непокретности и њиховим акредитованим удружењима. С тим у вези, предлагач је идентификовао следеће значајне трошкове за проценитеље као што су: похађање обуке и полагање завршног испита, чланарина у Акредитованом друштву и трошкови на име плаћања премије осигурања на износ од минимум 50.000 евра у динарској противвредности за период важења лиценце.

Овом приликом сугеришемо предлагачу да приликом трошковне анализе, узме у обзир и друге значајне нове трошкове који ће настати за ову категорију субјеката регулације (трошкови издавања и обнављања лиценце, трошкове континуиране, односно периодичне обуке и све остале административне трошкове, као и трошкове који ће настати за друге категорије субјеката као што су организатори стручне обуке и организатори континуираног професионалног усавршавања, како би се у потпуности сагледали негативни ефекти предложених законских решења.

Такође, мишљења смо да би у оквиру одговора на ово питање било корисно да предлагач анализира и питање **висине накнаде** коју ће овлашћени проценитељи наплаћивати за своје услуге у смислу овог закона и да наведе податке у досадашњој пракси у овој области.

На питање *Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону*, предлагач је навео да је у периоду од 9. до 29. октобра 2015. године спроведена јавна расправа о Нацрту закона и да је предлагач размотрио све пристигле примедбе, предлоге и сугестије и у коначан текст Нацрта закона укључило све оне које су у складу са циљевима доношења закона, као и да су са представницима цивилног и јавног сектора обављене одређене консултације.

Подсећемо да одговор на ово питање треба да садржи податке о томе које примедбе и сугестије које су добијене у току јавне расправе (и током процеса континуираних консултација) су и уважене и уврштене у текст Нацрта закона, **а које нису и из којих разлога**. Нарочито скрећемо пажњу предлагачу да наведе примедбе и сугестије Националног удружења проценитеља Србије (НУПС) уколико је таквих и било.

Такође сугеришемо предлагачу да наведе да ли је са представницима државних органа (у чије надлежности спада материја Закона) имао консултације у погледу прописа које је потребно изменити уколико Нацрт закона буде ступио на снагу.

На питање *Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава*, предлагач је навео подзаконске акте које је потребно донети како би се закон могао спроводити.

Секретаријат истиче да је у оквиру одговора на ово питање потребно навести и образложити капацитете за спровођење предложених решења и предочити план активности и мера за спровођење законских решења, нарочито укључујући следеће мере и активности:

- **регулаторне:** да ли ће се (осим наведених подзаконских аката), мењати и доносити и други **закони** који садрже правне норме којима се успостављају стандарди и правила неопходна за примену предложених решења садржаних у Нацрту закона; ко је надлежан за њихово доношење и у ком року; на који начин ће се обезбедити њихова пуна примена у пракси; да ли је потребно да у случају саморегулације/корегулације буду донети општи акти, и друго;
- **институционално управљачке:** који органи и организације су надлежни за спровођење закона; какви су њихови финансијски, техничко-технолошки, организациони и кадровски капацитети за спровођење новопредложених решења (укључујући и капацитете самог надлежног министарства и других органа државне управе, капацитете организација које су имаоци јавних овлашћења у области која се нормира) са посебним детаљним освртом на унапређење информационе основе која ће пружити квалитетне податке за вршење процене непокретности и на мере које је потребно предузети ради формирања и вођења нових регистара (именика) дефинисаних чланом 41. Нацрта закона; затим на који начин ће се успоставити међуинституционална сарадња између органа и организација надлежних за спровођење нових предложених решења (надлежно Министарство и Пореска управа, привредни и општи судови, Народна банка Србије, Комора извршитеља, Акредитивна удружења, и др.); да ли је неопходно мењати организациону структуру постојећих органа и организација и друго;
- све **остале мере и активности** које имају за циљ пуну примену законских решења и система контроле, што треба да укључи и **мере за праћење остваривања зацртаних циљева (тј. за спровођење ex-post анализе).**

Имајући у виду све наведено, Републички секретаријат за јавне политике је мишљења да **Нацрт закона о уређењу професије проценитеља вредности непокретности САДРЖИ Анализу ефеката закона.**

В.Д. ЗАМЕНИКА ДИРЕКТОРА

Бeјaнa Toшић